

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/237351,86-rocznica-pierwszej-deportacji-Polakow-w-gl%C4%99b-ZSRS-Uroczystosci-w-Krakowie.html>
26.02.2026, 19:04

[Następny](#)

[Powrót](#)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie

10 lutego 2026 r. na pl. o. Studzińskiego w Krakowie odbyła się współorganizowana przez krakowski oddział IPN uroczystość w 86. rocznicę pierwszej masowej deportacji obywateli polskich w głąb Związku Sowieckiego.

10.02.2026

[Deportacje ZSRS](#)

- Depolonizacja Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej była jednym z działań, które podejmował Związek Sowiecki. [...] Wspominanie osób wywożonych daleko na Sybir jest naszym zobowiązaniem. Mamy obowiązek pamięci i mówienia prawdy o ich losie oraz o sprawcach - Związku Sowieckim. [...] Nie ma w polskim życiu publicznym miejsca dla pochwały totalitaryzmu. Nie powinno być miejsca dla ludzi, którzy są w stanie pochwalać narodowy socjalizm albo komunizm - powiedział przedstawiciel Prezydenta RP, jego społeczny doradca, dr Maciej Korkuć, kierujący pionem upamiętniania krakowskiego oddziału IPN.

- Pierwsi Polacy trafiali w głąb Rosji jeszcze w XVII wieku, głównie jako jeńcy wojenni. Później zaczęły się systematyczne zsyłki i katorga, związane z naszymi dążeniami niepodległościowymi. [...] Związek Sowiecki „udoskonalił” carski system zsyłek, tworząc gułagi - przypomniał w swoim wystąpieniu dyrektor Oddziału IPN w Krakowie dr hab. Filip Musiał.

Po złożeniu wieńców pod tablicą Zesłańców Sybiru dalsze uroczystości przeniosły się do Centrum Dokumentacji Zsyłek, Wypędzeń i Przesiedleń UKEN w Krakowie, mieszczącego się w Forcie Skotniki 52 ½ N.

Organizatorzy krakowskich uroczystości: wojewoda małopolski, Oddział IPN w Krakowie, UKEN w Krakowie, Centrum Dokumentacji Zsyłek, Wypędzeń i Przesiedleń UKEN oraz Oddział Związku Sybiraków w Krakowie.

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słezak (IPN)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słezak (IPN)

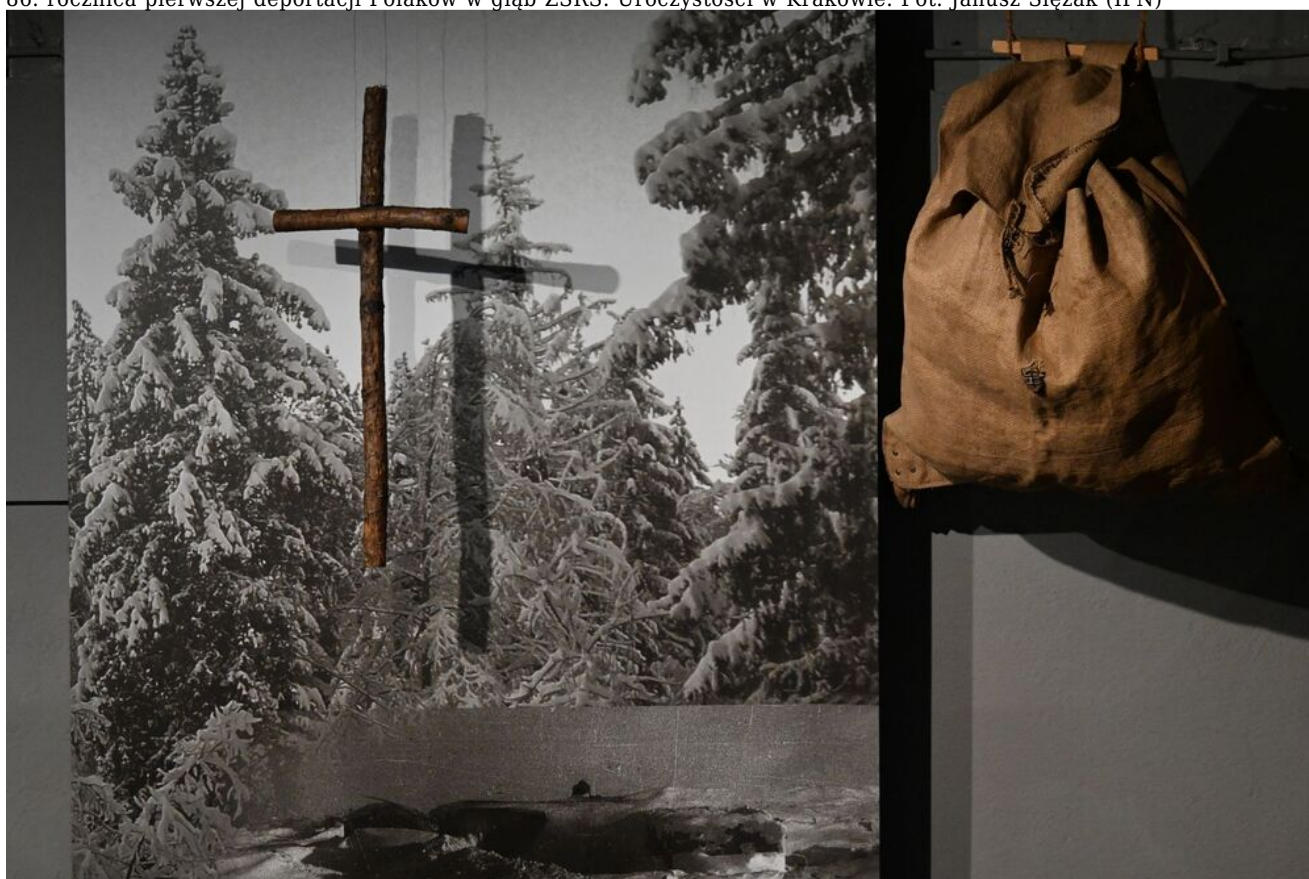
86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słezak (IPN)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słezak (IPN)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słszak (IPN)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słszak (IPN)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słezak (IPN)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słezak (IPN)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słszak (IPN)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słszak (IPN)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słszak (IPN)

86. rocznica pierwszej deportacji Polaków w głąb ZSRS. Uroczystości w Krakowie. Fot. Janusz Słszak (IPN)

Sowieckie deportacje polskich obywateli

10 lutego 1940 r. Sowieci wywieźli obywateli polskich ze wschodnich województw II RP, zajętych po 17 września 1939 r. przez Armię Czerwoną. Na mrozie dochodzącym do minus 40 stopni,

wysłano ich w podróż przez tysiące kilometrów w bydłych wagonach, bez jedzenia, picia i zachowania elementarnej higieny. Na nieludzką ziemię do niewolniczej pracy trafiły m.in. rodziny urzędników, ziemian i osadników wojskowych.

W latach 1940-1941 sowieci przeprowadzili cztery masowe deportacje obywateli polskich. Druga odbyła się 13 kwietnia 1940 r. W jej wyniku wysiedlono głównie rodziny osób przetrzymywanych w obozach jenieckich oraz więzionych i aresztowanych. Trzecia tura wywózek odbyła się 29 czerwca 1940 r. i dotknęła głównie tzw. bieżęńców, czyli uciekinierów spod okupacji niemieckiej. Czwarta - w maju i czerwcu 1941 r. Wysiedleniu podlegali przede wszystkim członkowie konspiracji i ich bliscy, rodziny osób rozstrzelanych, aresztowanych za „działalność kontrrewolucyjną”, ukrywających się lub zbiegłych pod okupację niemiecką.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Kraków

Kraków

Deportacje, ZSRS

Uroczystości